

Fine niti lokalnih razvoja

U partnerstvu s udrugama ZMAG, Istarski eko proizvod, Izvor i Aris tijekom provodimo 2012. godine projekt pod nazivom **Fine niti lokalnih razvoja**. Projekt podrške lokalnoj proizvodnji hrane i stvaranju zadružnih grupa za kupovinu lokalno proizvedene hrane, te promocija očuvanja sjemena starih sorti i koncepta „prehrambenog suvereniteta. Projekt financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

Pored pozitivnih, globalizacija ima i negativne utjecaje i posljedice, a jedna od njih je zasigurno primat globalnih proizvoda u odnosu na one koji su proizvedeni i konzumirani na licu mjesta. Za nas to znači da sve ono što je djelo ili proizvod nastao u lokalnoj zajednici teže nalazi put do potrošača zbog niza razloga: većih cijena, nerazvijenog tržišta ali i nedovoljne osviještenosti, informiranosti te educiranosti potrošača. Primjerice, prema javno objavljenim podacima, samo u prvih sedam mjeseci prošle godine uvoz hrane u Hrvatsku se popeo na milijardu i 157 miliona dolara što je 12 % više nego u istom razdoblju 2010. Jeftina hrana najčešće je povezana s konvencionalnom proizvodnjom i velikim unosom pesticida i mineralnih gnojiva radi čega se poljoprivredna proizvodnja ubraja među najveće zagađivače današnjice. Kada se tome pridodaju zagađenja od transporta na velike udaljenosti, iscrpljivanje poljoprivrednog tla i nehumano postupanje sa stokom dolazimo do činjenice da stvarna cijena proizvoda nikada nije istaknuta.

Hrvatska je zemlja gdje obiteljska gospodarstva zauzimaju 84 % poljoprivrednog zemljišta, a oko polovine gospodarstava ima manje od jednog hektara. Obitelji na selu kod nas su, dakle još uvijek socijalni akteri o kojima ovisi značajan dio našeg, ionako malog proizvodnog uloga u ukupnoj potrošnji hrane. Kroz projekt želimo istaknuti kako problem Hrvatske nije u tome što zemljišta nisu okrupnjena u rukama nekoliko velikih proizvođača koji onda kontroliraju glavninu proizvodnje hrane već upravo što se činjenica da još uvijek velik broj ljudi proizvodi hranu ne iskoristi kao pozitivan ekološki, socijalno-demografski i lokalno-ekonomski program razvoja.

Eko sajmovima tečajevima i radionicama za lokalnu zajednicu ali i ekološke poljoprivrednike želimo doprinijeti podizanju razine znanja i educiranosti proizvođača te potaknuti nove proizvođače da se odluče upravo za ekološki način proizvodnje. Tečajeve za

ekološke poljoprivrednike provode i druge udruge i institucije u Hrvatskoj ali posebnost ovih tečajeva je što se, pored teoretskog dijela većinom odvijaju u praksi, na gospodarstvima i provode ih ekološki proizvođači, članovi udruga Izvor i Istarski eko proizvod. Polaznici tako mogu dobiti informacije i savjete iz prve ruke i kroz praksu isprobati sve prednosti i nedostatke ovakve proizvodnje.

Temelj ekološke proizvodnje je kvalitetno sjeme i uzgoj vrsta i sorata prilagođenih našem podneblju. U Hrvatskoj sjemenarske proizvodnje nema i sve sjeme na našem tržištu se uvozi. Zbog toga želimo educirati poljoprivrednike ali i vrtlare hobiste kako da sami proizvode sjeme za svoje gospodarstvo. Dugoročni cilj ovih aktivnosti je promoviranje očuvanja i širenja genetske raznolikosti i stvaranje neformalne mreže uzgajivača. Kultivirane vrste i sorte prilagođavaju se mikroklimi i uvjetima mjesta na kojem rastu, a sjeme je potrebno redovito regenerirati. Zbog toga okupljanje i umrežavanje većeg broja pojedinaca, grupa ili udruga gdje svatko održava vlastitu kolekciju i razmjenjuje s drugima daje puno bolje rezultate nego centralizirani pristup.

Razvoj ekološke proizvodnje neodvojivo je povezan s potrošnjom. Sadašnje stanje na tržištu ekoloških proizvoda je da se takvi proizvodi tretiraju kao elitistički kroz vrlo visoke cijene (ponekad i duplo veće od cijena konvencionalnih proizvoda), kroz medije se potiče proizvođače na njihov izvoz na zapadna tržišta i dr. Isto tako svijest prosječnog potrošača o odgovornoj potrošnji i zdravoj prehrani vrlo je niska. Velika mogućnosti za popravljavanje ovog stanja je udruživanje potrošača i njihovo direktno povezivanje s proizvođačima kroz grupe solidarne razmjene. Pored sajмова i formalne edukacije potrošača u ovakvim se grupama konstantno odvija i neformalna edukacija gdje ljudi konstanto educiraju i potiču jedni druge.

Glavni naglasak projekta je povezivanje pa je jedno od najvažnijih događanja forum za prehrambeni suverenitet. Kako je s brojnim problemima javnost već uglavnom upoznata forumom želimo potaknuti dijalog različitih aktera (proizvođača, potrošača, sjemenara, proizvođačkih i potrošačkih zadruga i grupa...) i traženje zajedničkih rješenja. Globalna ekonomija, Europska unija i strani kapital ne predstavljaju rješenja naših problema (uglavnom upravo suprotno). Rješenja trebamo tražiti na lokalnim nivou jer nam može biti bolje tek kad se svi zajedno osvijestimo, povežemo i naučimo oslanjati se na vlastite resurse i potencijale.

Kalendar događanja u sklopu ovog projekta možete vidjeti **ovdje** (PDF 986 KB)

U sklopu projekta izašao je priručnik o Grupama solidarne razmjene, koji možete besplatno preuzeti OVDJE!

Projekt financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.